

Изх. № 019/04.04.2011 г.

СТ А Н О В И Щ Е

ОТНОСНО: *Наредба № 1 от 17.01.2011 г. за условията, реда и начина за извършване на външни оценки за осигуряване на качеството на одитната дейност*

ИНСТИТУТЪТ НА ВЪТРЕШНИТЕ ОДИТОРИ В БЪЛГАРИЯ (ИВОБ)

ПРЕДЛАГА НА МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ (МФ) ДА ИЗМЕНИ
ИЗДАДЕНА НАРЕДБА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ВЪНШНИ ОЦЕНКИ

ИВОБ предлага да бъде изменена Наредба № 1 от 17.01.2011 г. за условията, реда и начина за извършване на външни оценки за осигуряване на качеството на одитната дейност, издадена от министъра на финансите, обн., ДВ, бр. 8 от 25.01.2011 г., в сила от 25.01.2011 г.

Искането е свързано с наложените дискриминативни условия на Наредбата при определяне на списък с препоръчителни оценители, които според дирекция „Вътрешен контрол“ към МФ имат необходимата квалификация да извършват външни оценки на качеството на одитната дейност на звената за вътрешен одит в публичния сектор.

Ние предприемаме тази необичайна стъпка, за да защитим интересите на голяма част от членовете на ИВОБ, които са инвестирали в своето образование и професионално развитие, но поради специфичните изисквания на Наредбата не са включени в препоръчителния списък публикуван от МФ. По този начин се възпрепятства участието на квалифицирани вътрешни одитори при договаряне и извършване на оценките, което води до ограничаване на конкуренцията, формиране на нереално високи цени и предоставяне на услуга от посредствено качество. Поради това ние вярваме, че тази Наредба освен, че нарушава интересите на нашите членове, нанася вреда на МФ и другите организации от публичния сектор.

Наредбата е издадена на основата на Закона за вътрешния одит в публичния сектор и не е съобразена изцяло с изискванията на Международните стандарти за професионална практика по вътрешен одит и Практическите ръководства към тях, издадени от Международния институт на вътрешните одитори (The IIA).

Основните несъответствия могат да бъдат формулирани по следния начин:

- Наредбата изисква квалифицираните независими оценители да притежават образователна степен магистър, докато това не е изрично регламентирано от Стандартите, които изискват оценителите да демонстрират компетентност в две области: вътрешен одит и външни оценки;
- Наредбата изисква оценителите да са работили най-малко две години като лице с ръководни функции по отношение на дейността по вътрешен одит. Това не е изискване на Стандартите, които наблягат на наличието на практически опит в организации от подобен размер, сектор или индустрия.
- Наредбата изисква оценителите успешно да са завършили обучение за извършване на оценка на качеството на одитната дейност, организирано от МФ или The IIA. Стандартите и Практическите ръководства препоръчват

оценяващите да имат професионална сертификация Сетирифициран вътрешен одитор, издадена от The IIA, или успешно да са приключили обучение за външни оценители организирано от The IIA.

Издадената Наредба е базирана на Международните стандарти за професионална практика по вътрешен одит и Практическите ръководства към тях, но копира едностранчиво част от препоръките, което изкривява професионалната насоченост и води до концесиониране на оценките от определен списък външни оценители.

Наредбата не регламентира един изключително важен аспект при извършване на външните оценки пространно третиран от Международните стандарти за професионална практика по вътрешен одит и Практическите ръководства към тях, а именно неналичието на конфликт на интереси от страна на оценяващите. Тези изисквания касаят липсата на всякакъв настоящ или потенциален конфликт и заемат значителна част от Практическите ръководства. Липсата на тази регламентация също не е в интерес на МФ и другите организации от публичния сектор.

През 2011 година изтича петгодишния срок за извършване на външна оценка на качеството, въведен от Закона за вътрешен одит в публичния сектор. Поради това публичните организации, които до момента не са извършили оценка, се очаква да стартират процес за оценяване. Това предполага известно перо за разходи на бюджета, което може да бъде оптимизирано като изискванията към оценителите бъдат приравнени към изискванията, поставени от Международните стандарти за професионална практика на вътрешния одит и от Практическите ръководства към тях. Така ще бъде увеличено качеството на оценката и съответно увереността на ръководството за правилното функциониране на неговото звено за вътрешен одит.

Бихме искали да подчертаем, че **в световен мащаб не съществува друга общопризната методология по отношение външната оценка на качеството на функцията по вътрешен одит, освен изданията от The IIA, Research Foundation Наръчник.**

Ние не вярваме, че настоящата Наредба спомага в достатъчна степен за издигане на професионализма на вътрешните одитори и на авторитета им пред данъкоплатците и международните институции, поради това предлагаме на Министерство на Финансите да измени издадената Наредба №1, като насочи изискванията за необходимите качества на външните оценители към Международните стандарти за професионална практика на вътрешния одит и Практическите ръководства към тях.

Институтът на вътрешните одитори в България декларира своята пълна готовност да подпомогне в изцяло професионален план евентуалното изменение на визирания по-горе нормативен акт. Водени от идеята за постигане на конструктивен диалог и максимално полезен ефект за обществото, бихме искали да предложим участие на наши експерти в евентуално създадена работна група или поне да бъдем поканени официално като заинтересована страна при консултиране на бъдещ проект на Наредбата.

ЛЮДМИЛ СПАСОВ,
Председател на УС на ИВОб